Joan B. Casas

Exdegà del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Commonwealth mediterrània

La recent visita del president de la GeneralitatValencianaa CatalLmyasembla que ha tomat a posar sobre la taula la conveniència d'una col·laboració més intensa entre l'administració catalana i la valenciana. La presidenta de les Illes Balears s'ha afegit a la iniciativa, que ha estat batejada en al$_{g\ u}$ns mitjans com la Commonwealth mediterrània. La voluntat d'aquesta proposta seria impulsar una reforma de l'Estat en el sentit de potenciar l'eix mediterrani i atenuar la pulsió centralitzadora de Madlid. L'expressió més tangible d'aquesta col·laboració setia pressionar per fer realitat el cotTedor ferroviari meditetrnni. La veritat és que d'arguments per a aquesta política, a més a més de l'esmentat cotTedor, no en faltarien.

l. Les tres comunitats esmentades són les úniques de l'Estat que presenten dèficit fiscal,és adir, que aporten més del que reben. Cal exceptuar la Comunitat de Madiid, que no entraria en aquesta classificació perquè gaudeix del que s'anomena "efecte capitalitat", que no és altre que l'increment de renda de,ivat de ser la capital de l'Estat.

2. Tot i ser les úniques comunitats aportadores netes de recursos, totes tres reben per ciutadà uns recursos per sota de la mitjana espanyola (entre 15-30 punts), d'acord amb la liquidació del model de finançament del 2018, i es crea així una situació de difícil equiparació amb models d'organització ten·itorial coneguts en l'àmbit intemacional.

3. El comerç intraregional entre les tres comunitats és moltintens, i el plincipal client del País Valencià és el mercat català, que a la vegada també és el seu plincipal proveïdor. Aquesta situació s'ha repetit tradicionalment per Catalunya, però la in-upció d'Aragó ha desplaçat el Pais Valencià com a principal zona destinatària de les exportacions catalanes per l'efecte del centre logístic de Saragossa. Les Illes Balears no difereixen d'aquest model.

4. Constitueix la principal zonatulisticade l'Estat i una de les més importants d'Europa. Menys evident és que tan1bé és la plincipal zona exportadora de l'Estat amb prop del 40 % de les exportacions, cosa que fa incomprensible, també a Europa, la dilatació en la consrrucció del corredor mediterrani. Encara no s'ha fet l'estudi de l'impacte en pèrdua d'inversions i d'oportunitats que ha tingut el fet de no disposar d'aquesta infraestructura.

Tots aquests elements no són nous, i des de Romà Perpinyà Grau als anys rrenta fins a l'Euram (Euroregió de l'Arc Mediten-ani) de l'Institut Ignasi ViUalongad'Economia i Empresa i l'associació Fermedd, incansable en la promoció del con-edor fen'O\,jari, s'han analitzat des de fa anys. Tot nou impuls i col·laboració de les tres adminisrraeions per afrontarelsgransreptesde la zona és benvingut, però haurà de superar la resistència centralista i l'escepticisme creat durant anys d'inacció.